

Deltakelse i organisert fritidsaktivitet

Ungdata pluss (2023) og Ungdata (2024)

Bakgrunn

- Deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter kan ha **positiv betydning** for barns **mentale helse og livskvalitet**
- Studie fant at **mentale plager var lavere og livskvalitet høyere** jo flere typer organiserte fritidsaktiviteter barn (11-15) var med på (Badura et al., 2021)
- Avhenger av opplevelsene og erfaringene barna har på slike arenaer (Leveresen et al., 2012)

Tre typer avgjørende opplevelser

Opplevelse av *autonomi og medvirkning*

Opplevelse av *læring, utvikling og mestring*

Opplevelse av *sosialt fellesskap og tilhørighet*

(Leveresen et al., 2012)

Selvbestemmelsesteorien (Ryan & Deci, 2000)

MEDVIRKNING

MESTRING

TILHØRIGHET

Grunnleggende
psykologiske behov for å
oppleve å ha det bra

- Behovene kan dekkes gjennom opplevelser på de ulike arenaene hvor man lever sine liv
- Norske barn tilbringer mye tid i **organiserte fritidsaktiviteter**
- **Organiserte fritidsaktiviteter** en arena med stort potensial for å fremme barn og unges helse

Organisert fritid og livskvalitet blant barn i Vestfold og Telemark

Hvem deltar i Ungdata pluss?

Elever på 5.–7. trinn deltok i Ungdata pluss våren 2023.

Foresatte måtte aktivt melde sitt barn på undersøkelsen.

Valgfritt for påmeldte barn å svare på spørsmålene.

En longitudinell studie.

Deltakerne vil bli spurt igjen hvert 3. år til slutten av 20-årene.

Totalt 5 spørreundersøkelser.

Tabell 1.1 Deltakelse i Ungdata pluss.

Datautvalget pr. kommune, fylke og samlet.

Kommune	Antall påmeldte til Ungdata pluss	Antall som har svart på Ungdata pluss	Andel påmeldte som har svart	Populasjon ^a	Andel som har svart av populasjonen
Tønsberg	1268	1147	90 %	1904	60 %
Larvik	1011	888	88 %	1617	55 %
Færder	671	550	82 %	971	57 %
Horten	555	444	80 %	946	47 %
Holmestrand	518	467	90 %	894	52 %
Totalt Vestfold	4023	3496	87 %	6332	55 %
Skien	995	739	74 %	1849	40 %
Porsgrunn	755	591	78 %	1226	48 %
Bamble	263	235	89 %	482	49 %
Notodden	246	190	77 %	432	44 %
Midt-Telemark	223	172	77 %	371	46 %
Nome	134	123	92 %	196	63 %
Tinn	107	101	94 %	160	63 %
Drangedal	95	83	87 %	153	54 %
Vinje	91	87	96 %	132	66 %
Seljord	72	21	29 %	130	16 %
Kviteseid	48	43	90 %	82	52 %
Siljan	42	26	62 %	71	37 %
Tokke	42	41	98 %	72	57 %
Hjartdal	39	39	100 %	54	72 %
Nissedal	36	33	92 %	53	62 %
Fyresdal	29	29	100 %	53	55 %
Totalt Telemark	3145	2553	81 %	5516	46 %
Totalt Ungdata pluss	7240	6049	84 %	11 848	51 %

Fritid, livskvalitet og sosial ulikhet – en langtidsstudie av gutter og jenter i Vestfold og Telemark fra barndom til voksen alder

Nå:

Ny kunnskap om barn og unge i Vestfold og Telemark

Hvordan de har det

Hva de gjør i fritiden

Hvordan de opplever ulike sider ved nærmiljøet

På sikt:

Mulig å undersøke betydning ulike sider ved barns fritidsvaner og hverdagsliv har for livskvalitet i barndommen, gjennom ungdomsperioden og inn i voksenlivet

Målet:

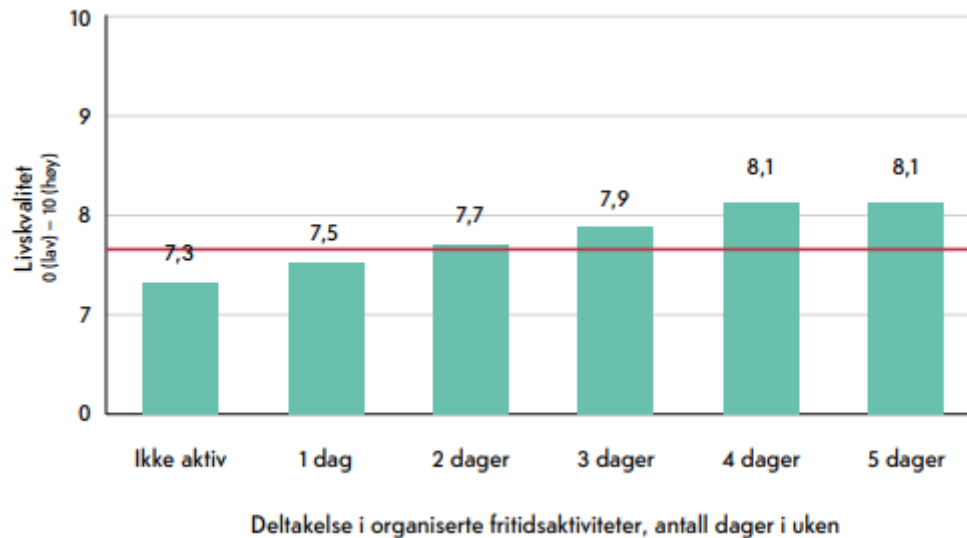
Få ny kunnskap om hva som kan gjøres for at flest mulig barn og unge, uavhengig av kjønn, oppvekststed, familiens økonomi og sosioøkonomiske status får gode forutsetninger for livskvalitet og deltakelse i samfunnet

Medvirkning, mestring og tilhørighet (Ungdata pluss 2023 Vestfold og Telemark)

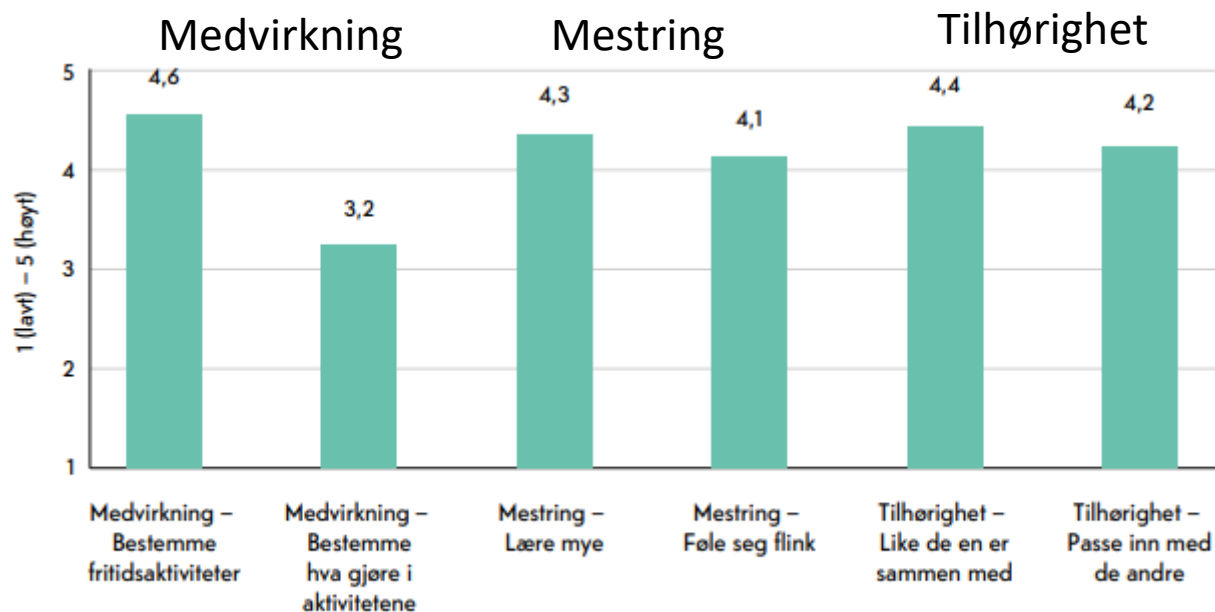
Variabel	Spørsmål/påstand	Svaralternativer
Livskvalitet	Alt i alt, hvor fornøyd er du med livet ditt for tiden?	0 (ikke fornøyd i det hele tatt) - 10 (svært fornøyd)
Deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter	Går du på noen fritidsaktiviteter nå for tiden?	ja/nei
Hvis ja på spørsmål om deltakelse:		
Frekvens, deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter	Fra mandag til fredag, hvor mange kvelder går du på fritidsaktiviteter?	ingen/en/to/tre/fire/fem
Dekking av grunnleggende psykologiske behov		
<i>Autonomi</i>	Jeg bestemmer selv hvilke fritidsaktiviteter jeg skal gå på	1 (stemmer veldig dårlig) - 5 (stemmer veldig godt)
<i>Autonomi</i>	I fritidsaktivitetene jeg går på, får vi barna være med å bestemme hva vi skal gjøre	1 (stemmer veldig dårlig) - 5 (stemmer veldig godt)
<i>Mestring</i>	Jeg lærer mye i fritidsaktivitetene jeg går på	1 (stemmer veldig dårlig) - 5 (stemmer veldig godt)
<i>Mestring</i>	Jeg føler meg vanligvis flink i de fritidsaktivitetene jeg går på	1 (stemmer veldig dårlig) - 5 (stemmer veldig godt)
<i>Tilhørighet</i>	Jeg liker de jeg er sammen med på fritidsaktivitetene mine	1 (stemmer veldig dårlig) - 5 (stemmer veldig godt)
<i>Tilhørighet</i>	Jeg føler at jeg passer inn sammen med de andre på fritidsaktivitetene mine	1 (stemmer veldig dårlig) - 5 (stemmer veldig godt)

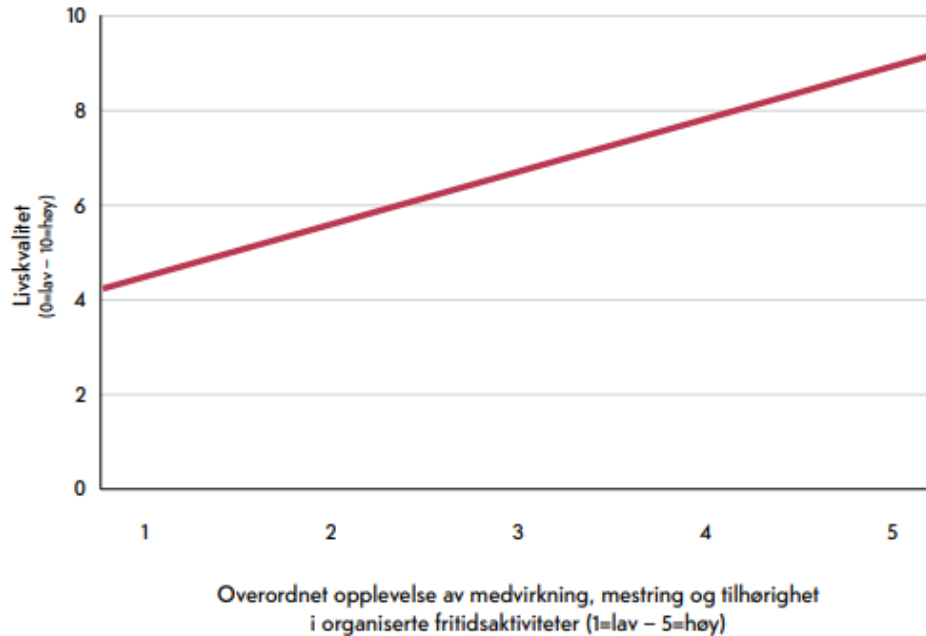
Livskvalitet blant barn som deltar og ikke deltar i organiserte fritidsaktiviteter

Gjennomsnittlig opplevelse av medvirkning, mestring og tilhørighet i organiserte fritidsaktiviteter

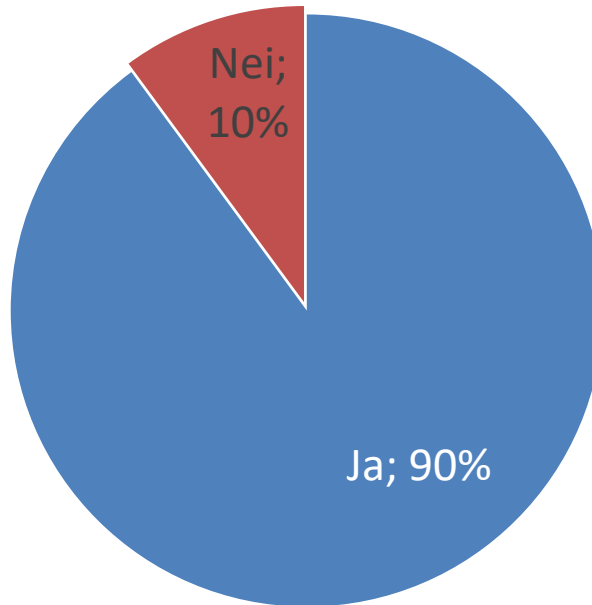

Livskvalitet og opplevelse av medvirkning, mestring og tilhørighet

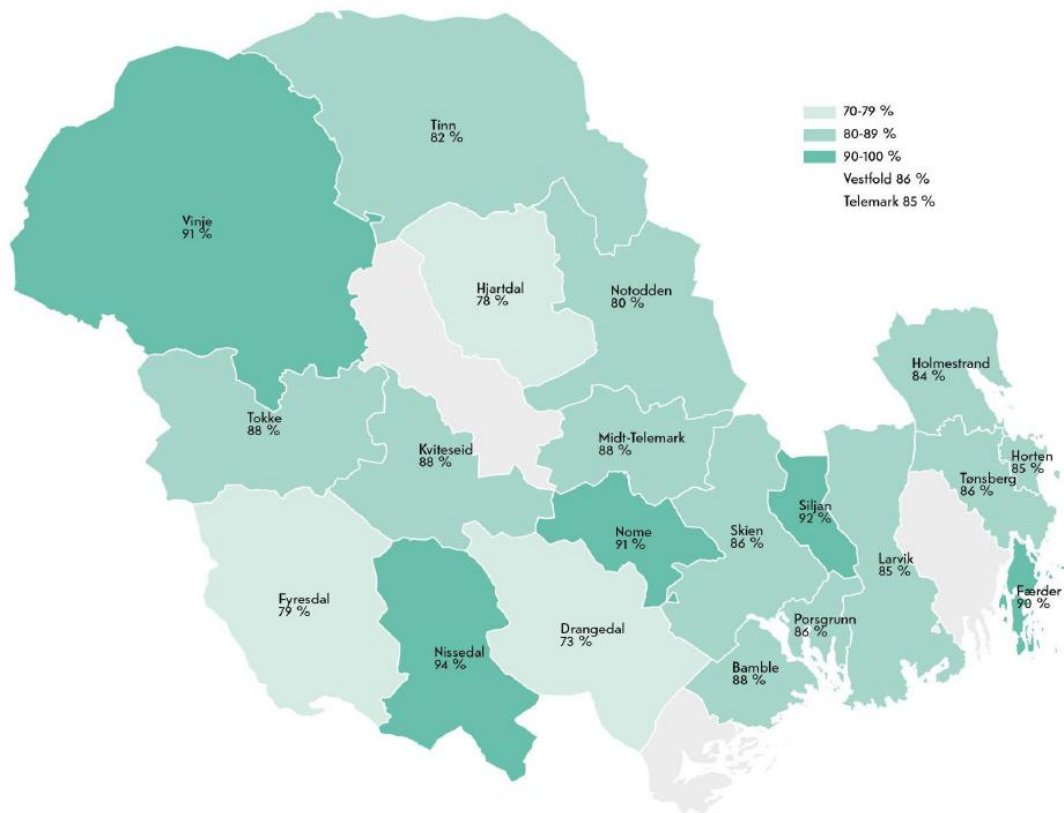
Går du på noen fritidsaktiviteter nå for tiden?

Færder kommune

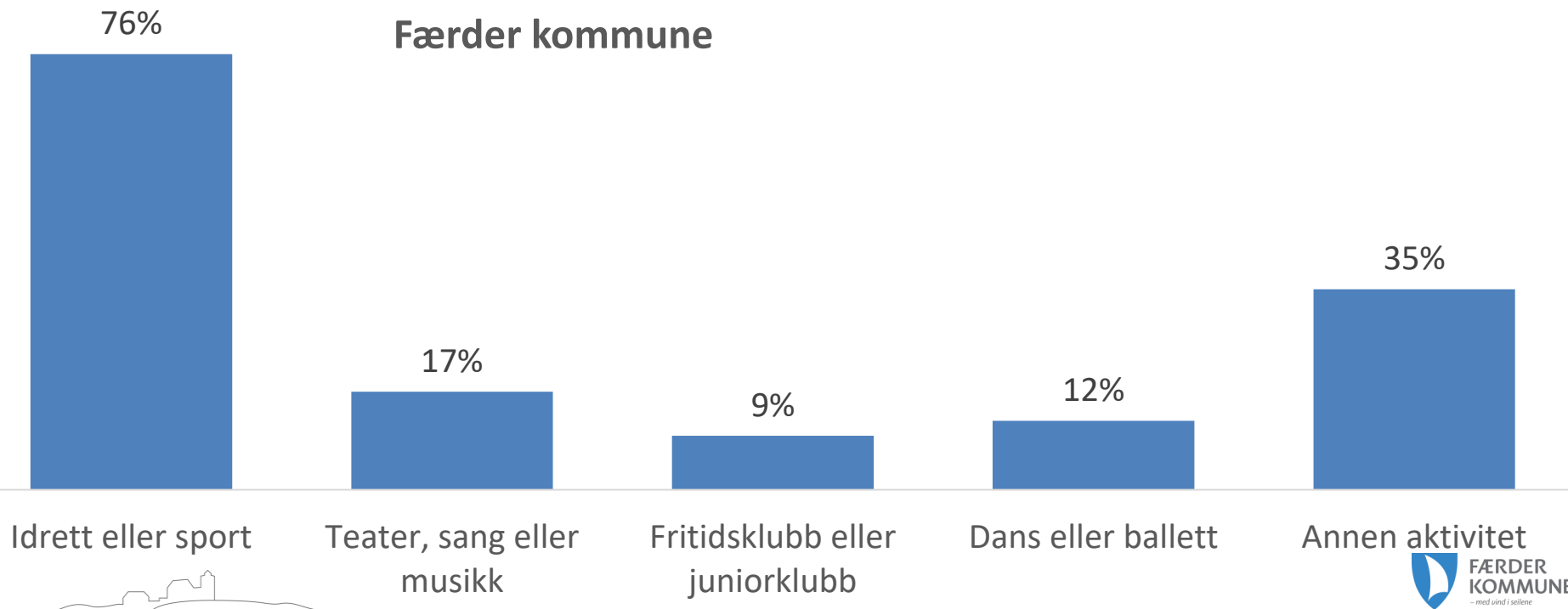

Fritidsaktiviteter. Prosentandel som går på noen fritidsaktiviteter nå for tiden.

Hvor mange som går på ulike typer fritidsaktiviteter

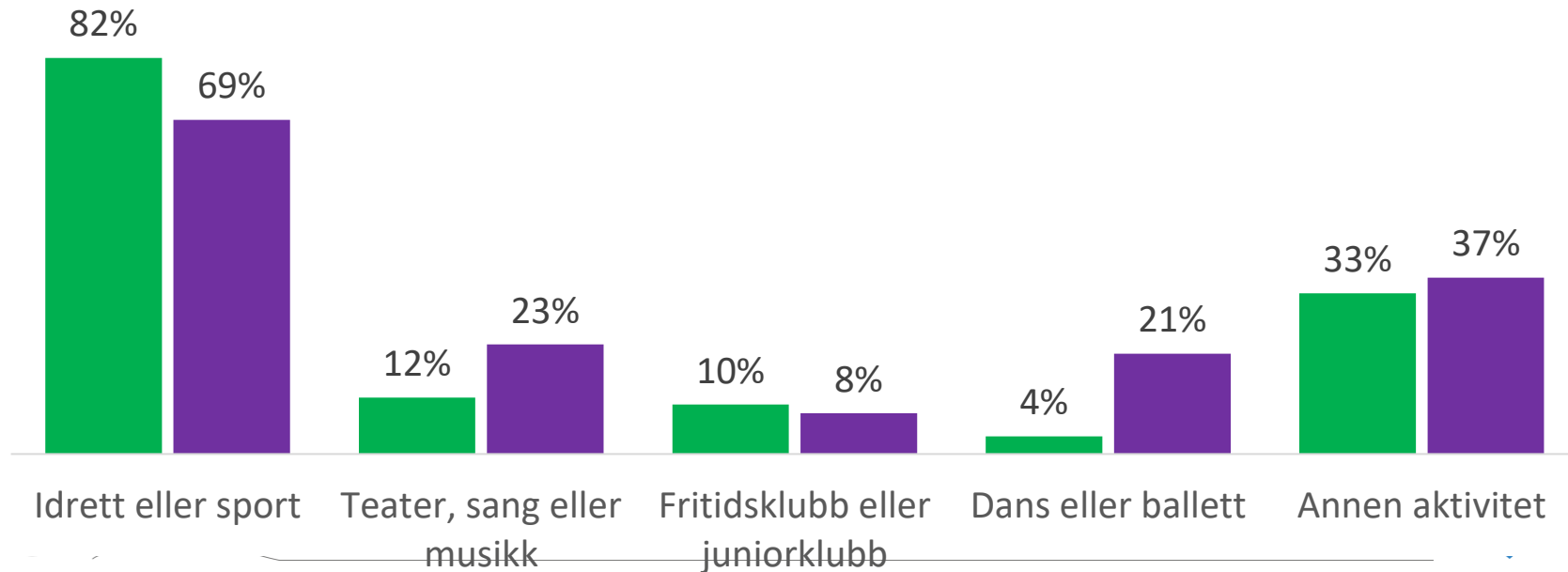
Færder kommune

Hvor mange gutter og jenter som går på ulike fritidsaktiviteter

■ Gutter
■ Jenter

Færder kommune

Ungdata 2024

- Nasjonal undersøkelse som gjennomføres hvert 3. år siden 2013
- Kunnskapsgrunnlag i forebyggende barne- og ungdomsarbeid, politikkutvikling og styring lokalt og nasjonalt
- Innsikt i dagens status og trender over tid (sammenligningsgrunnlag)
- Kartleggingsverktøy innen oppvekst- og folkehelseområdene
- Undervisning og forskning

Ansvar:

- Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved OsloMet er ansvarlig for gjennomføringen av Ungdata-undersøkelsene i samarbeid med landets sju regionale kompetansesentre innen rusfeltet ([KORUS](#)).
- NOVA faglig og juridisk ansvar for undersøkelsene
- KORUS bistår kommunene og fylkeskommunene med planlegging og gjennomføring
- Kommuner og fylkeskommuner er ansvarlig for praktisk gjennomføring i samarbeid med skolene
- Finansiert av Helsedirektoratet gjennom statsbudsjettet.

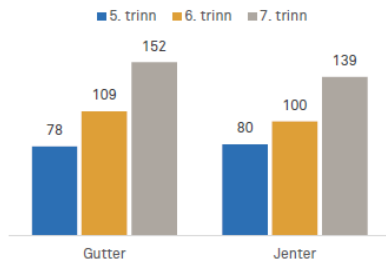

Fakta om Ungdata 2024 undersøkelsen

Ungdata junior

- **Gjennomført:** Februar til mars 2024
- **Hvem deltok:** Elever fra 5. til 7. trinn
- **Antall elever som deltok:** 667
- **Svarprosent:** 73

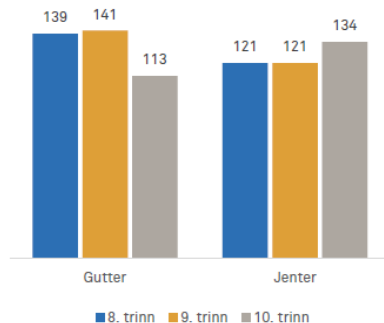
Antall gutter og jenter på ulike klassetrinn som besvarte Ungdata junior i Færder kommune

Ungdomsskole

- **Gjennomført:** Februar – mars 2024
- **Hvem som deltok:** Elever fra 8. til 10. trinn
- **Antall elever som deltok:** 785
- **Svarprosent:** 84

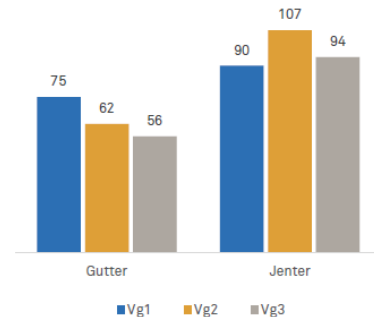
Antall gutter og jenter på ulike klassetrinn som besvarte undersøkelsen i Færder kommune

Videregående

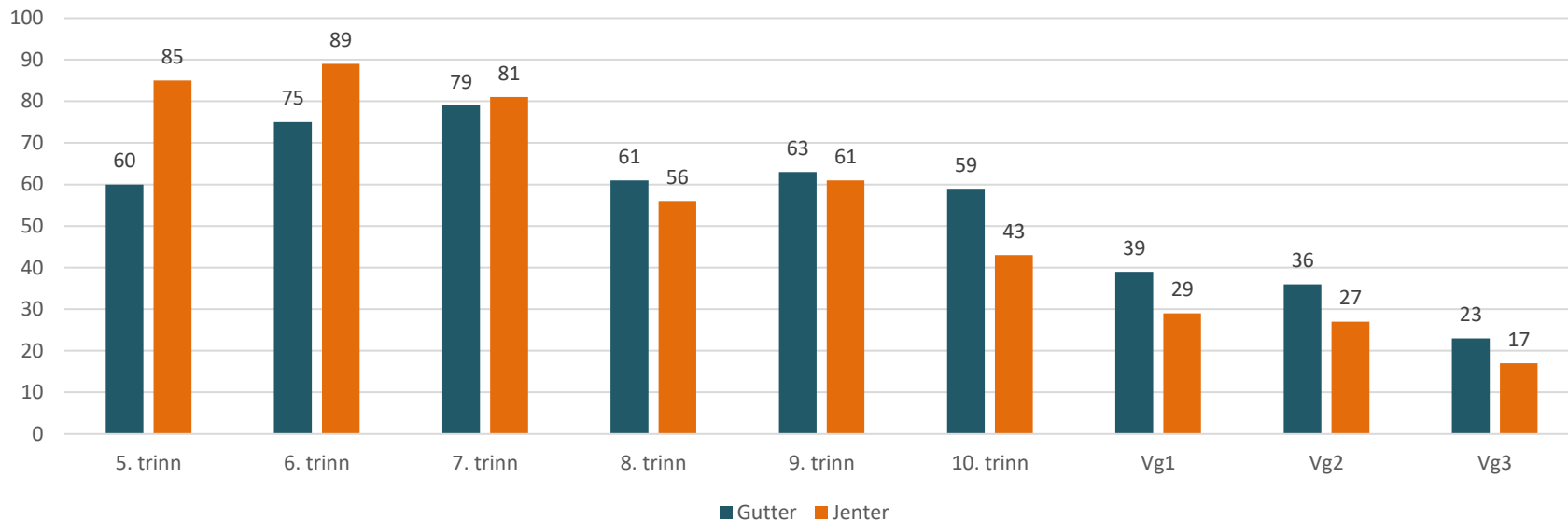
- **Gjennomført:** Januar-mars 2024
- **Hvem som deltok:** Elever fra Vg1-Vg3
- **Antall elever som deltok:** 488
- **Svarprosent:** 83

Antall gutter og jenter på ulike klassetrinn som besvarte undersøkelsen i Færder kommune

Deltakelse i organisert fritidsaktivitet i Færder

Prosentandel som har deltatt minst fem ganger på organiserte fritidsaktiviteter siste måned. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn.

Rapport fra NOVA: 5 fritidsprofiler (ungdata)

- **De som oftest er med venner (33 %):**
 - Sosiale, aktive på sosiale medier, deltar i idrett og bruker mye tid på trening og fritidsklubber
- **De mest hjemmeorienterte (27%):**
 - Tilbringer mest tid hjemme, begrenset fysisk kontakt med venner, bruker mye tid på dataspill og skjermbasert underholdning
- **De minst digitale (19%):**
 - Deltar mest i idrett og egentrening, bruker minst tid foran skjerm, sjelden involvert i regelbrudd og rusmiddelbruk, bruker mye tid på skolearbeid og lesing
- **De mest risikoorienterte (13%):**
 - Høyere skår på regelbrudd og rusmiddelbruk, sosiale, bruker mye tid med venner og på skjermbasert underholdning, deltar mindre i kulturaktiviteter og idrett
- **De mest kulturelle (9%):**
 - Bruker mest tid på kulturaktiviteter som musikkskole og kreative aktiviteter, tilbringer mye tid hjemme, bruker mindre tid foran skjerm, sjelden involvert i regelbrudd og rusmiddelbruk

Kilde: Meld. St. 28 Tro på framtida- uansett bakgrunn (2024-2025)

Rapport fra NOVA: 5 fritidsprofiler

- «De minst digitale» og «de som oftest er med venner» oppgir å ha **høyest** livskvalitet
- «De mest hjemmeorienterte» og «de mest risikoorienterte» rapporterer om **lavere** livskvalitet, i disse to gruppene er det en overrepresentasjon av ungdom med foreldre med lav sosioøkonomisk status
- De sosioøkonomiske forskjellene i unges deltakelse viser seg i alle organiserte aktiviteter, bortsett fra fritidsklubber
- De sosiale forskjellene er størst i idretten → tegn til at forskjellene har økt over tid
- Deltakelse i kulturskole og kulturfrivilligheten er overrepresentert av unge med høyt utdannede og kulturinteresserte foreldre

Kilde: Meld. St. 28 Tro på framtida- uansett bakgrunn (2024-2025)

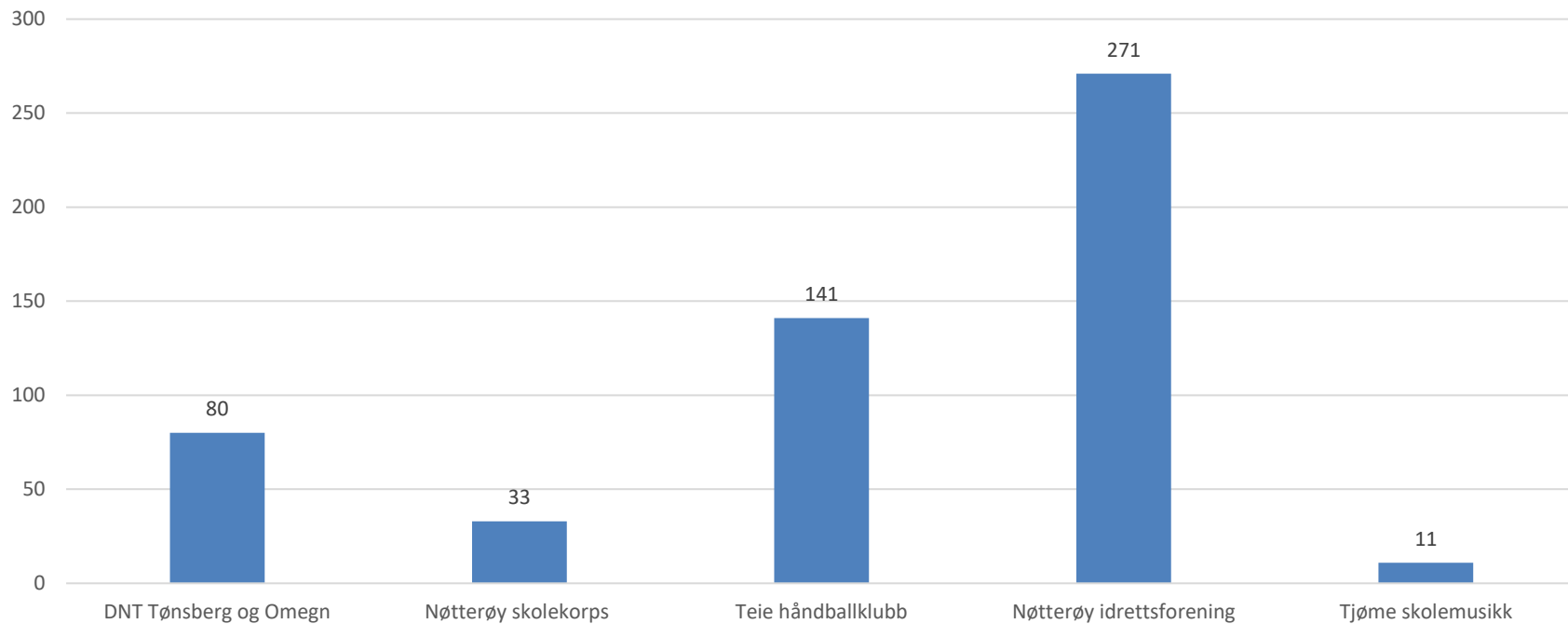
- **SÅ: Vi må få med flere, OG klare å beholde de lenger!**

0-punkts undersøkelsen

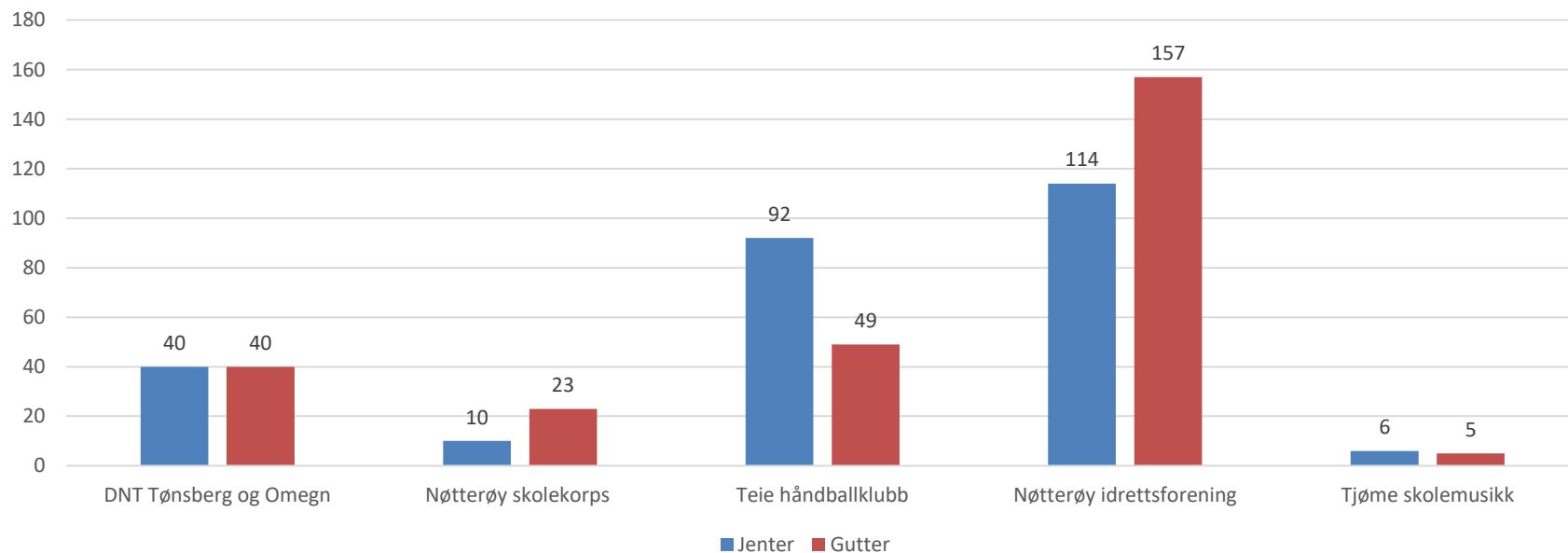
Aktive medlemmer i pilotorganisasjonene 13-19 år vår 2025

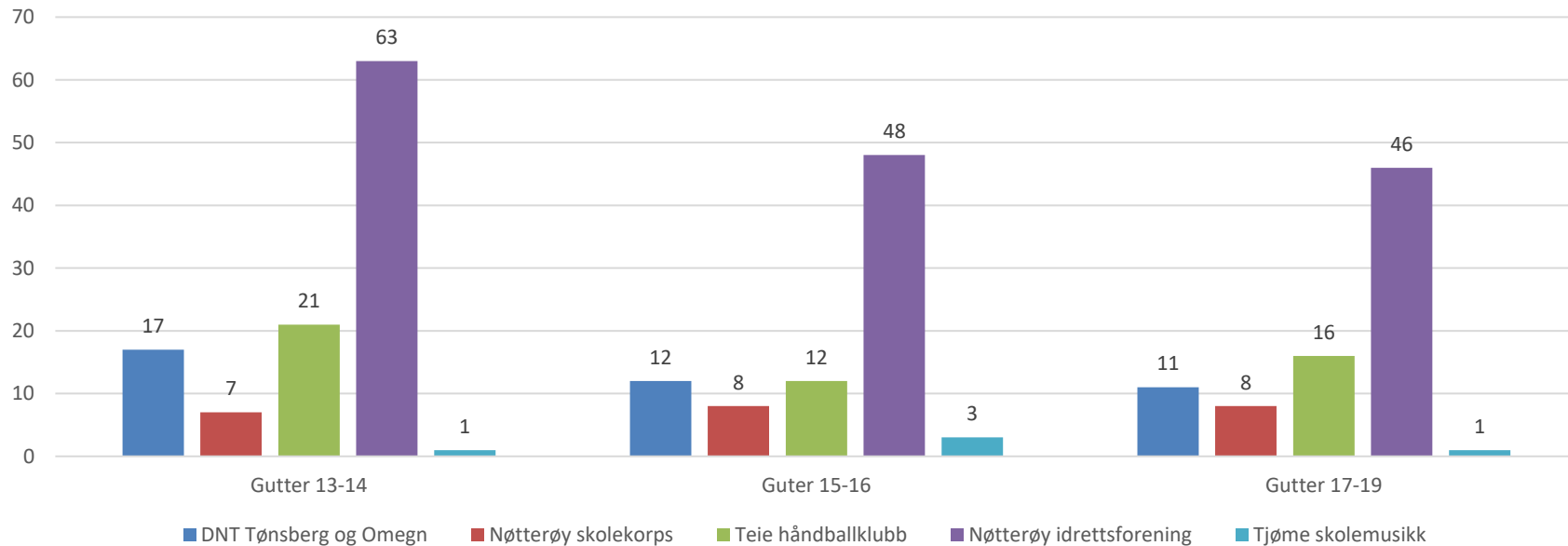
Tot. 536 aktive ungdommer

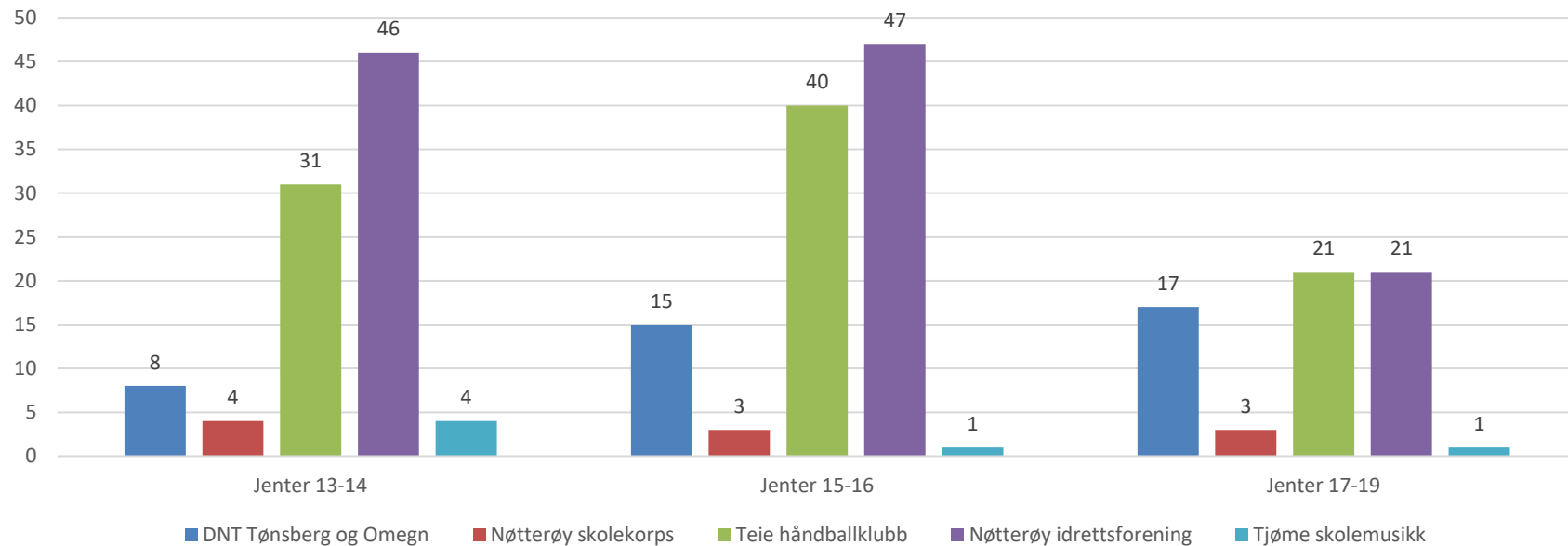
Antall medlemmer i aldersgruppen 13-19 år, fordelt på kjønn

Antall gutter fordelt på alder

Antall jenter fordelt på alder

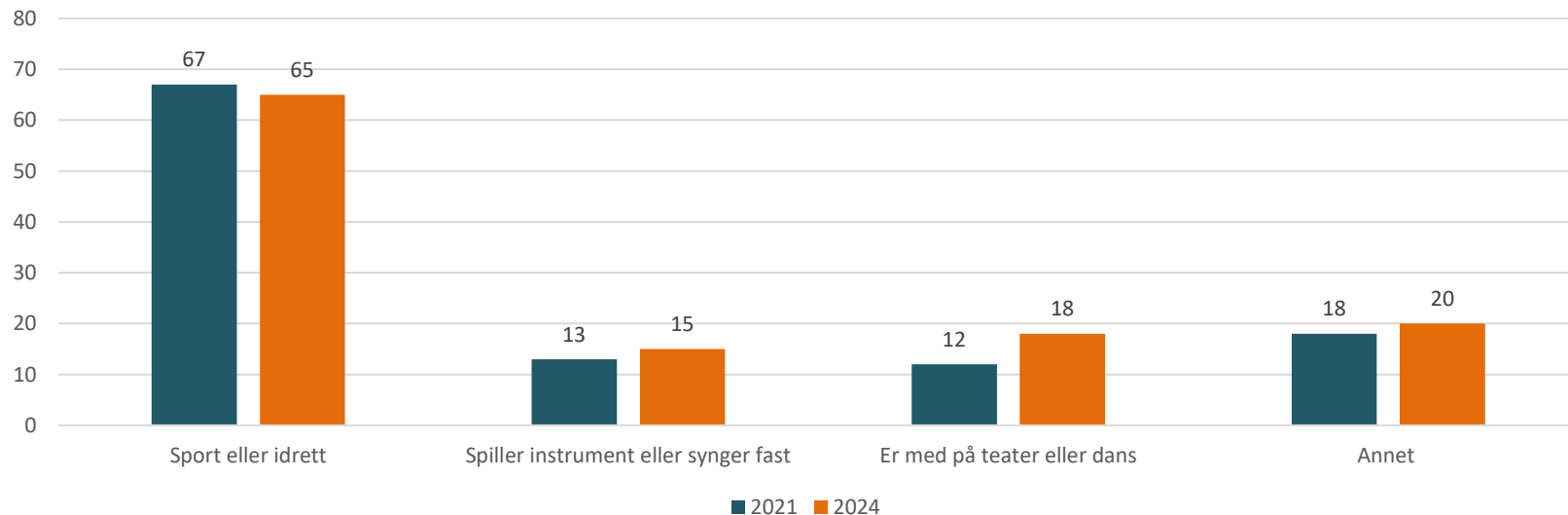

ORGANISERT FRITID

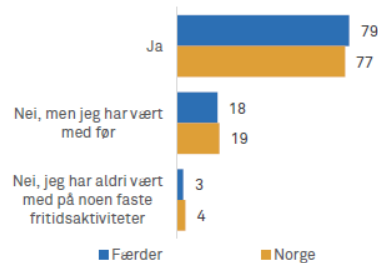
Organisert fritid – tidstrend barneskole

Tidstrend i Færder. Prosentandel av elever 5.-7. trinn som driver med ulike faste fritidsaktiviteter.

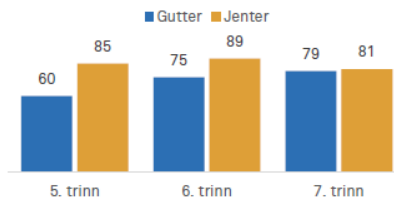

Organisert fritid – barneskole

Er du med på noen faste fritidsaktiviteter for tiden?

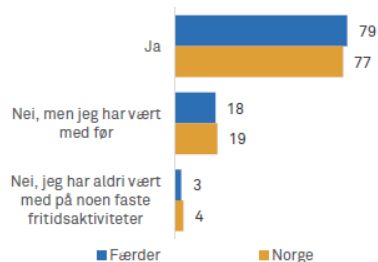

Prosentandel som er med på faste fritidsaktiviteter. Blant gutter og jenter på ulike klasstrinn

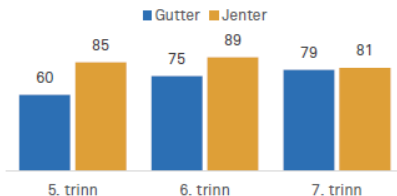

Organisert fritid - barneskole

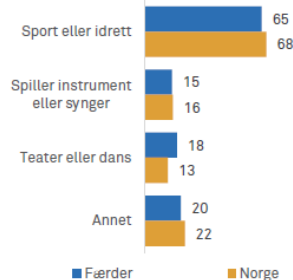
Er du med på noen faste fritidsaktiviteter for tiden?

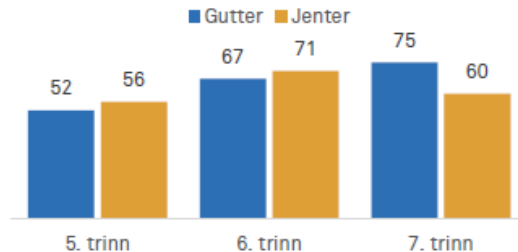
Prosentandel som er med på faste fritidsaktiviteter. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

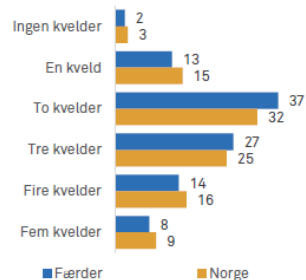
Prosentandel som driver med ulike typer faste fritidsaktiviteter

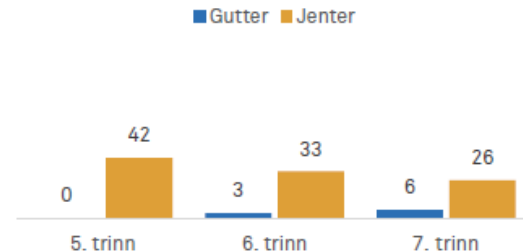
Prosentandel som driver fast med idrett eller sport. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Hvor mange kvelder (mandag til fredag) barn er med på faste fritidsaktiviteter. Blant de som er aktive

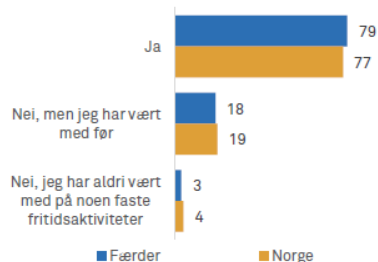

Prosentandel som er med på teater eller dans. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

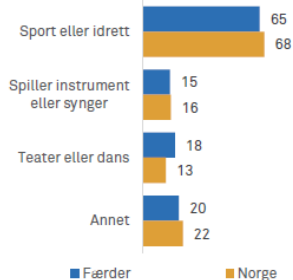

Organisert fritid - barneskole

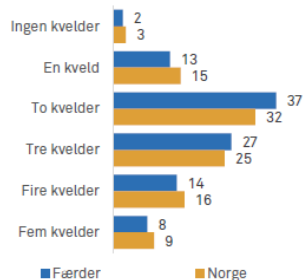
Er du med på noen faste fritidsaktiviteter for tiden?

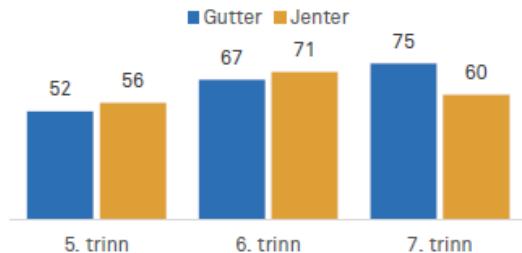
Prosentandel som driver med ulike typer faste fritidsaktiviteter

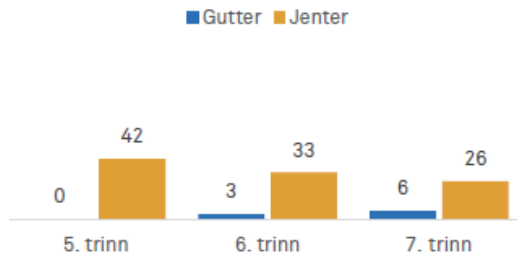
Hvor mange kvelder (mandag til fredag) barn er med på faste fritidsaktiviteter. Blant de som er aktive

Prosentandel som driver fast med idrett eller sport. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

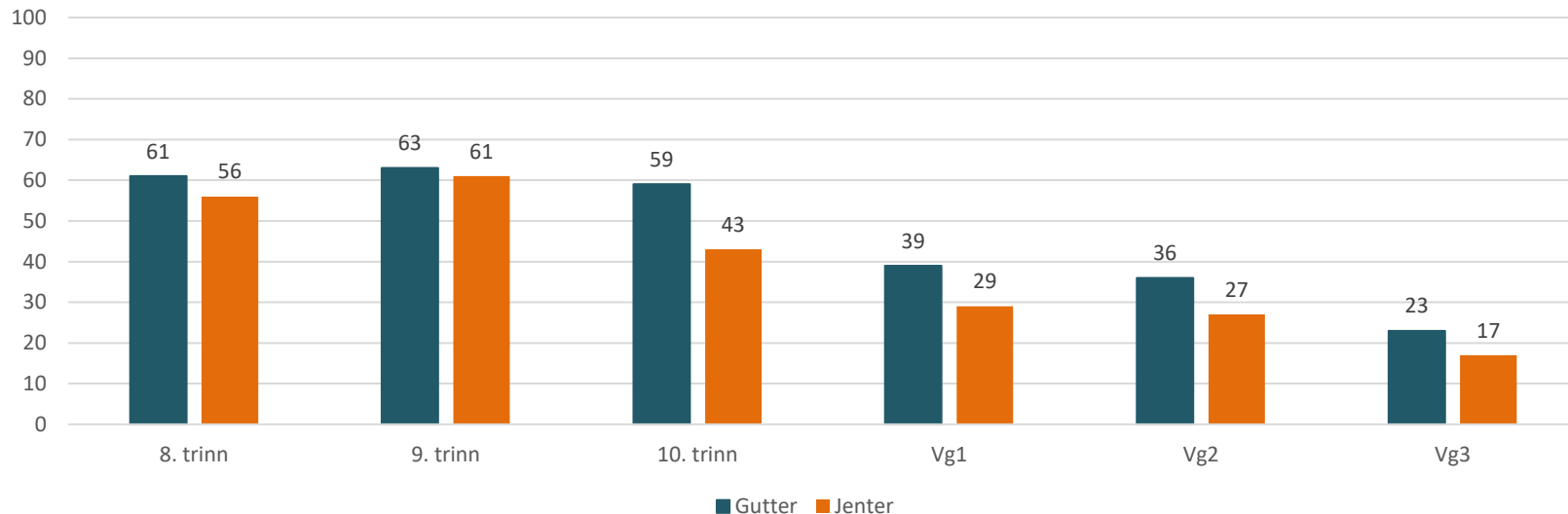

Prosentandel som er med på teater eller dans. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

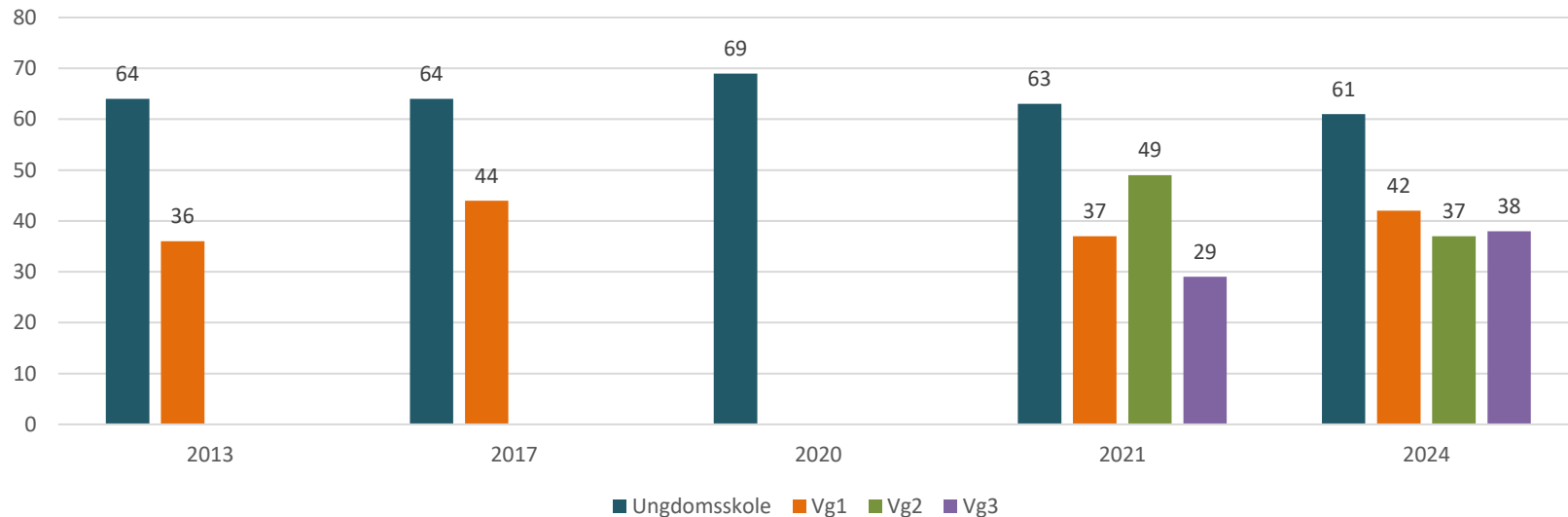
Organisert fritid – ungdomsskole og VGS

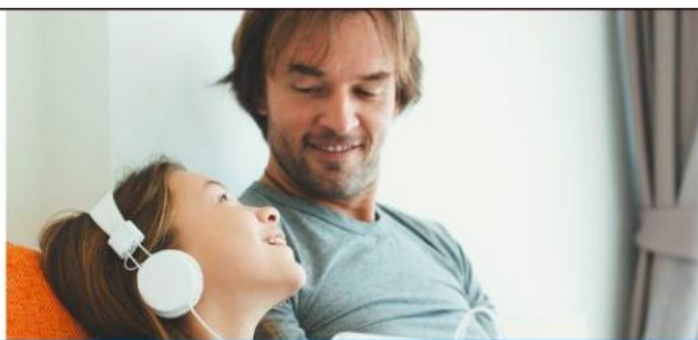
Prosentandel som har deltatt minst fem ganger på organiserte fritidsaktiviteter siste måned. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn.

Organisert fritid – Tidstrend ungdomsskole og VGS

Tidstrend i Færder. Prosentandel av elevene på ungdomsskole og videregående som er med i en organisasjon, klubb eller lag.

ungdata
PLUS

